

γραφήν «σχέδιον τῆς θέσης πόλεως τῶν Πατρῶν». Ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Βούλγαρον ἤχιστον ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν Ηακτῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ιδίου σχεδίου ἔτι τὴν σύμβρον οἰκοδομήται ἡ νέα αὕτη δευτερεύουσα τῆς Ἑλλάδος πόλις.

Ἐπίσης ἐσχεδίασε τὴν πολιορκίαν τῆς Ναυπάκτου καὶ περὶ τῆς ὁπίσχες ἀπέστειλε καὶ ἐκθεσίν πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Στρεψίδης Ἑλλάδος, τῇ 4 Ἀπριλίου τοῦ 1829. Ὡκοδόμησε στρατῶντας καὶ οἰκήματα, ἐπίσης δὲ συνέλεξε καὶ διέσωσε πολύτιμα διεσκόρπισμένα χρήματα λείψανα.

Μετὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ταγματάρχου τῶν Ἐπιτελῶν κατετάχθη ἐπειτα ἐν τῷ καταρτισθέντι τακτικῷ στρατῷ.

Δειναὶ περιστάσεις ὑποχρέωσαν αὐτὸν νὰ ἀποσυρθῇ τῆς ὑπηρεσίας καὶ νὰ καταγίνεται εἰς τὰς πρασφιλεῖς του ἔργασίκς, ὡς ἰδιώτης!

Ο Βούλγαρης ηὗταχθησε νὰ εἴνε μαθητής τοῦ μεγάλου γάλλου ζωγράφου David. Μεταξὺ τῶν ζωγραφιῶν τοῦ Βούλγαρον ἀναφέρεται μετ' ἐπικίνου «Ο Θεμιστοκλῆς πρὸς τὸ Βουλευτήριον τῆς Κερκύρας». Ο Θεμιστοκλῆς εἶχε κηρυχθῆ ὑπέρ τῆς Κερκύρας, καὶ ὅταν κατεδικάσθη ὡς ἔνοχος ἐσχάτης προδοσίας μὴ θιεωρῶν ἔσυτὸν ἀσφαλῆ ἐν Ἀργεί, κατέφυγε εἰς Κέρκυραν, ἡ ὁπίσχα τσαμένων ὑπεδέξατο τὸν εὐεργέτην αὐτῆς τῷ 465 π.Χ.

Ο Βούλγαρης ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἐλαβε τὴν ἔμπνευσιν τεχνογρυῶν τὴν ζωγραφίαν του. Ο Θεμιστοκλῆς ὄρθιος ἀγορεύει ἐνώπιον τῶν βουλευτῶν, κρατῶν δύο στεφάνους. Παρὰ τῷ προέδρῳ ἵσταται νεανίας, δοτὶς μετὰ προσοχῆς προσπαθεῖ νὰ γράψῃ τὸν λόγον τοῦ μεγάλου πρόστρυγος. Δεξιόθεν, ἀπὸ μακράν, φαίνεται. ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλοῖον τοῦ Θεμιστοκλέους. Παρὰ τῇ πύλῃ τοῦ βουλευτηρίου, δωρικοῦ ρυθμοῦ, φρουρεῖ ἔνοπλος φύλακς. Ἐν δλῷ εἴνε δεκαπέντε πρόσωπα. Ἐπειδὴ ὁ χρωστήρος δὲν δύνεται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὰς λέξεις τοῦ ῥήτορος, δο Βούλγαρης ἔγραψε καὶ τὸν λόγον.

Σημειώτεον ὅτι οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς δὲν ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς μετέβη εἰς τὸ Βουλευτήριον Κερκύρας καὶ ἡγόρευσεν, ἀλλὰ μόνον ὅτι μετέβη εἰς Κέρκυράν, καὶ ὁ γενναῖος ἀνήρ, σκεψεῖς ὅτι ἐξ αἰτίας αὐτοῦ οἱ Κερκυραῖοι ἔνεκα τῆς φιλοξενίας των ἡδύναντο νὰ περιττεύσουν εἰς πόλεμον πρὸς τοὺς Ἀθηναῖούς καὶ Λακεδαιμονίους, κατέλιπε, μετ' οὐ πολὺ, τὴν φιλοξενίαν νῆσουν, προσφέγγων εἰς τὴν Αὔλην τοῦ Ἀδραντού Βασιλέως τῶν Μολοσσῶν. Οστε τὸ ἱστόρημα καὶ ἡ δημηγορία εἴνε φυτταῖσι τοῦ ἀκλιτέχνου. Τὴν εἰκόνη ταυτην ἀφίερωσε τῇ Ιωνίᾳ Γερουσίᾳ.

Ἐδημοσίευσεν ὁ Βούλγαρης τὰ ἔξι τέρατα.

— Souvenir de Stamafi Boulgari chef de bataillon au Corp Royal d'état Major en retraite. Paris 1835, περιέχει δὲ τὰ

έξης: Sommaire d'un tableau représentant Themistocle au sénat de Corcyras, lors de son bannissement. Thémistocle au sénat de Corcyre¹). Forêt de Fontainebleau. Coup d'oeil sur le palais de l' Alhambra. Des Andalouses. Le Grec reconnaissant à l'ombre de lord Byron. Aperçu sur la ville de Brighton et de ses courses de chevaux. Plans de Patras et de Lépante et rapport sur le dernier siège de Lépante. Reflexions sur le costume grec moderne. Στολίζεται διὰ δύο εἰκόνων, δύο πινάκων τοπογραφικῶν καὶ ἐνός πανομοιοτύπου ἐπιστολῆς τοῦ ζωγράφου David τοῦ διδασκάλου του.

— Examen moral des principaux tableaux de la galerie du Luxembourg en 1818 et Considerations sur l'état actuel de la peinture en France.

— Notice sur le Comte J.Capodistrias. Εν τῷ ἔργῳ τούτῳ προσθέτει καὶ μέρος τῆς ἀλληλογραφίας του μετά τοῦ Κύβερνητου.

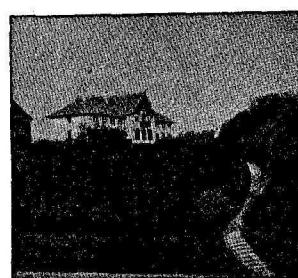
Ο Βούλγαρης ἀπέθανεν ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1842, ἐτῶ 68. Διὰ διαθήκης του ἐκληροδότησε τὸ ξίφος του τῇ οἰκογενείᾳ Βούλγαρεων, τὰ παράσημά του τῇ οἰκογενείᾳ Δήμα, τὴν στολὴν του καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν του τῇ οἰκογενείᾳ Κανδάνων. Τὴν λοιπὴν περιουσίαν εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους, ἀλλὰ τὰ χρηματα τὰ διάσποια εἶχεν εἰς τὰς Τραπέζας Παρισιών, Ναυπλίου καὶ Νεαπόλεως εἰς πτωχούς. Γάλλους διὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Γαλλίαν.

Τελειώνομεν τὸ βιογραφικὸν τοῦτο σημείωμα μεταφράζοντες ἀποσπάσματα ἐπιστολῆς τοῦ μεγάλου David, γραφεῖσης τῷ 1821, ἐν ᾧ εἰκονίζεται ὁ ακλιτέχνης μής «.... Ποῖος δύναται νὰ μὴ σᾶς ἀγαπᾷ, καὶ νὰ σᾶς λησμονῇ »ἀφοῦ σᾶς ἔγνωρισε..... Καίτοι τοῦ ἀνθρώπου ὁ χαρακτήρος εἴνε εὐμετάβλητος, σεῖς »δὲν ἐδώκατε τοιοῦτο δεῖγμα ποτέ....» Εχετε »τάλαντον (Talent), εἰσθε μετριόφρων.... συνδράμετε τοὺς ἀνθρώπους»².

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

¹) Δημοσίευε τὴν δημηγορίαν καὶ Ἑλληνιστί.

²) Ἡ πολύτιμος αὐτὴ ἐπιστολὴ τοῦ David πρὸς τὸν Βούλγαρην πανομοιοτύπως ἐδημοσίευθη εἰς τὰς Souvenirs τοῦ Βούλγαρη.

Ανωτέρα Λαϊκὴ σχολὴ Κοπενάγης